

послуг стає основою функціонування пасажирського залізничного транспорту.

Критерієм удосконалення пасажирської транспортної системи за рахунок впровадження логістичного сервісу є рівень задоволення різноманітних потреб людей у конкретних послугах. Причому наслідки незадоволеності споживачів виявляються набагато швидше задоволеності. Споживач стає постійним тільки в двох випадках. Перший – коли йому нема з чого вибирати, він змушений знов повернутися в одне і те ж місце. Другий – коли є з чого вибирати, споживач регулярно порівнює послуги доступних йому видів транспорту, але, тим не менше, кожен раз зупиняє свій вибір на одному раніш уподобаному.

У результаті дослідження існуючих теоретичних розробок і практичного досвіду щодо удосконалення організації пасажирських залізничних перевезень в умовах впровадження логістичного сервісу виявлено, що ефективним рішенням є створення відділу управління якістю логістичного сервісу пасажирських перевезень із застосуванням системно-комплексного підходу, який поряд з питаннями логістики буде відслідковувати якість сервісного обслуговування клієнтів пасажирського залізничного транспорту. На мережі залізниць України доцільно створити інформаційно-аналітичні центри, які зв'яжуть всі інформаційні потоки для вирішення завдань щодо покращення системи управління якістю логістичних послуг залізничним транспортом.

УДК 656.2

O. M. Ходаківський, С. В. Свічкар

ОБГРУНТУВАННЯ НЕОБХІДНОСТІ РОЗВИТКУ ЗАЛІЗНИЧНОГО ТРАНСПОРТУ УКРАЇНИ НА ОСНОВІ МІНІМАЛЬНОГО ВІДХИЛЕННЯ ВІД НОРМИ СТАНУ ЗАЛІЗНИЧНОЇ ТРАНСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

O. M. Khodakivskiy, S. V. Svichkar

THE REASONING OF THE NECESSITY OF DEVELOPMENT OF RAILWAY TRANSPORT OF UKRAINE ON THE BASIS OF MINIMUM DISCHARGE FROM NORMS OF THE STATE OF RAILWAY TRANSPORT SYSTEM

Результат аналізу залізничної транспортної системи України вказує на той факт, що переваги використання теорії систем, системного підходу неповною мірою увібрані залізничним транспортом і це є резервом для підвищення ефективності діяльності товариства.

Важливим поняттям теорії систем є норма стану системи. Нормою (від лат. *norma* – дослівно «косинець», переносне значення – «правило») можуть бути еталон, зразок, правило. Відомо, що в області припустимих станів системи існує стан, що найбільше відповідає меті та умовам

функціонування цієї системи. Він називається нормою стану, тобто функціональним оптимумом. Під оптимальним функціонуванням системи розуміють проходження всіх процесів із найбільш можливою надійністю, економічністю тощо. У випадку залізничної транспортної системи під нормою стану слід розуміти відповідність всіх видів ресурсів, існуючих технологій, інфраструктури, транспортних засобів науково-обґрунтованому, безпечному та економічному рівню. Отже, при здійсненні розвитку залізничного транспорту України

слід ширше використовувати переваги теорії систем, системного підходу тощо. Одним із резервів для підвищення ефективності діяльності залізничного транспорту є розвиток залізничної транспортної системи на основі мінімального відхилення від норми стану системи. Для цього слід удосконалити існуюче управління у залізничній

транспортній системі до рівня більш системного, наприклад, за рахунок упровадження єдиного для всіх господарств постійного моніторингу відхилення стану цієї системи від норми, а потім з урахуванням результатів такого моніторингу складати програми розвитку системи, регулярно інформувати надсистему про відхилення тощо.

УДК 656.078.8

O. E. Шандер, Н. В. Бурлак, А. О. Байдак, О. В. Соломаха

**ОСНОВНІ НАПРЯМКИ АДАПТАЦІЇ ПЕРЕВІЗНОГО ПРОЦЕСУ НА
ЗАЛІЗНИЧНОМУ ТРАНСПОРТІ З УРАХУВАННЯМ КОНКУРЕНТНОГО
СЕРЕДОВИЩА**

O. Shander, N. Burlak, A. Baidak, O. Solomacha

**MAIN AREAS OF ADAPTATION OF THE TRANSPORT PROCESS IN RAILWAY
TRANSPORT WITH THE CONTINGENCY OF THE COMPETITIVE ENVIRONMENT**

У сучасному світі залізничний транспорт відіграє значну роль у задоволенні потреб виробничої сфери та населення, тому являє собою найважливіший елемент транспортної системи. На сьогоднішній день залізничний транспорт включає до своєї складової компанії, які здійснюють залізничні перевезення і в той же час конкурують із залізницею на всіх ланках транспортного процесу. Таких компаній існує велика кількість і вони поділяються на два типи. Перший тип – сервісні компанії, створені великими видобувними і промисловими підприємствами для забезпечення власних транспортних потреб. До другого типу компаній відносяться незалежні оператори. Ці компанії жорстко конкурують одна з одною, а також з компаніями першого типу. Компанії-оператори значно нарощують темпи розвитку на ринку послуг перевезень. Тому збільшення операторських компаній у сегменті залізничних перевезень є одним із основних напрямків формування конкурентного середовища і залучення інвес-

тицій для розвитку залізничного транспорту. Збільшення кількості операторських компаній повинно сприяти рішенню таких завдань: забезпечення зростаючих обсягів перевезень; оздоровленню парку і його розширенню; забезпечення замовлення вагонобудівних і ремонтних підприємств.

Процес створення конкурентного ринкового середовища, передбачений Програмою структурної реформи на залізничному транспорті, полягає у демонополізації окремих сфер його діяльності і створенні умов доступності інфраструктури залізниць для користувачів різних форм власності. З 2017 року вводиться новий законопроект про залізничний транспорт. Законопроект був розроблений згідно із Європейськими директивами, які Україна зобов'язується виконати, і несе в собі декілька фундаментальних змін для ринку. Основним, звичайно, є допуск приватних перевізників на залізницю. Виходячи з цього, в умовах завершального етапу реформування залізничного транспорту